

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Svccinctam Doctrinarum Asceticarum Svmmam Comprehendens - Quam
ad majorem omnium in Ascensi proficere cupientium utilitatem ac
subsidium

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1685

§. 5. De Hypocrisi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48214](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48214)

gloriam concupiscis, quòd eam sis assecutus, & discerem, & nihil invenies. Cogita, quantam ea res habeat iacturam, quot & qualibus bonis prives. Labor res quidem sustinebit, & pericula, fructibus autem privabitur, & certaminum proemiis.

§. V.

De Hypocrisis.

I. Est Simulatio, quâ quis se justum simulat, vultu justiore, quàm sit. Unde S. Basilio teste, Hystro vocatur Hypocrita, quia vitam suam velut in prosecutione ad ostentationem componit, aliud in corde gerens, aliud in specie oculis hominum oculis præferebat; de quo vitio tria præcipuè scienda sunt Ascetice.

II. Primum est, quàm infestum sit non modò secularibus Personis, sed Religiosis etiam & Perfectionis studium profitentibus, & quidem tantò magis, quòd magis sciunt, suæ professioni proprium esse sanctitatem profiteri. Certè S. Hieronymus aperte dixit: Quamvis alijs vitijs carere possimus, Hypocritas tamen maculam habere non posse, aut paucorum est, aut nullorum. Nec dissentit S. Augustinus dicens: Quàm multos Hypocritas sub habitu Monachorum usquequaque dispersit callidissimus hostis, circumeuntes Provincias omnes petunt, omnes exagunt, aut sumptus lucrosæ egestatis, aut simulate pretium sanctitatis. Voluit (ut S. Bernardus alicubi distinctiùs explicat) humiles esse sine despectu, patientes sine defectu, patientes sine tribulatione, obediētes sine coarctatione, pœnitentes sine afflictione, virtuosos sine labore, abstinentiam præferre, & passim deli-

delicatè, bene vestiri sine sollicitudine, laudari sine virtute, amari sine bonitate, honorari sine sanctitate.

III. Alterum est, ut bene cognoscere studeat hoc vitium; nam, ut sapienter S. Basilius advertit, quælibet virtutis janua simillimam in vitia ferentem utrinque speciem aperit; ut, qui ad virtutem ingredi nititur, ejus primùm januæ assistens, dum hanc se pulsare arbitratur, apertâ sibi hinc aut inde altera ex vitiorum januis deceptus maxima similitudine ingredia-
 tur, veluti virtutis domum. Hinc audax & temerarius habetur fortis: prodigus, liberalis: avarus, abstemius ac temperans &c. Ut ergo hanc fraudem cognoscat, duo poterit indicia attendere. 1. *Perseverantiam*: nam, ut S. Ambrosius sapienter dixit, nihil simulatum & fictum diuturnum esse potest; in principio vernat, in processu tanquam flosculus dissipatur & solvitur. Et, ut Seneca ait, nemo potest fictam Personam diu ferre; ficta in naturam suam citò recidunt. Quibus autem veritas subest, quæque ex solido nascuntur, in majus meliùsque procedunt. id quod Stapletonus apta similitudine declarat dicens: Inter veram ovem & lupum in vestitu ovis hoc discrimen est, quòd vera ovis, si tondeatur, semper tamen lanam gerat, quia hæc in proprio & naturali sub-
 jecto facilè denuò succrescit; at vellus, quòd se vestit lupus, si tondeatur, nunquam denuò succrescit, sed statim se prodit lupus. 2. *Tribulationes*: nam, ut S. Augustinus rectè dixit, cùm cœperint aliquibus tentationibus ea ipsa vel subtrahi, vel negari, quæ isto velamine consecuti sunt, vel consequi cupierunt, tunc necesse est, ut appareat, utrum lupus sit in pelle ovi-

le ovi-

le ovina, an ovis in sua, Id quod infucata facie con-
nere est, quæ, si calidâ aquâ abluatur, mox decorum
suum amittit, & sordiditatem ostendit; cùm tamen
cies, quæ propriam habet pulchritudinem, per ejus-
modi perfusionem pulchrior efficiatur.

IV. Tertium est, ut pariter benè apprehendat,
quantopere hoc vitium DEUS in omnibus quidem
Hominibus, sed præcipuè perfectionis Studiosis dete-
stetur; id quod DEUS ipse in Apocalypsi S. Joann-
nes ostendisse videtur, dum eidem præcepit, ut An-
gelo Laodicæ Ecclesiæ scribat: Scio opera tua, qui
neque frigidus es, neque calidus (id quod proprium
est Hypocritarum) utinam frigidus esses, aut cali-
dus; Sed quia tepidus es, & nec frigidus, nec ca-
lidus, incipiam evomere te ex ore meo. Rationem
verò hujus displicentiæ reddit S. Gregorius dicens
Hypocritæ cùm per accepta bona in sua laude se ele-
vant, ipsis muneribus contra largitorem pugnant; in-
de quippe contra Largitorem superbiunt, unde ei am-
plius humiles esse debuerunt. Sed eò postea senten-
tia districtior illos percutit, quò nunc ingrati magis
ea recipiunt, fitque eis amplitudo muneris incremen-
tum damnationis. Ideo scirpo comparantur, qui ex-
teriùs viret & crescit, intùs vacuus est. Unde Al-
phonfus Rex audiens Antonium Piconam Ordinis E-
remitarum, magnum Hypocritam, jactando blasphemias
in Christum & Matrem, vermiculis absumptum
perisse, dixisse fertur, propterea DEUM tantopere
in Hypocritas sævire, quòd, dum Homines decipiunt,
interponant DEUM tanquam sceleris mediatorem;
ideòque ut plurimùm viventes adhuc plecti in oculis
hominum, quos DEI nomine sefellissent, ut intelli-
gant

gant mortales à talibus monstris maximè cavendum esse, quòd DEUM ipsum non tantùm post mortem, sed etiam in ipsa vita haberent indubitatum ultorem.

§. VI.

De Avaritia.

I. Est inordinatus appetitus divitiarum ; de quo specialiter nôsse debet Asceta.

II. Primò quibus potissimùm modis committatur, nimirum quatuor illis, quos Hugo sequentibus verbis indicavit : Quatuor sunt in rebus possessis observanda, ne licita injustè quæramus ; aut injustè acquisitis illicitè fruamur : ne multa quamvis licitè possideamus : ne licita illicitè defendamus. Malè enim acquirere, aut malè uti acquisitis, de licito facit illicitum, multa sibi possidere propinquum est cupiditati ; & sic quandoque, quod nimium diligitur, malè defenditur.

III. Nôsse pariter debet, modum legitimè & cum fructu etiam spirituali rebus possessis utendi, quem quidem S. Gregorius pulchrè indicavit dicens : si cuncta Mundi relinquere non potes, sic tene, quæ hujus Mundi sunt, ut per ea non tenearis : ut terrena res possideatur, non possideat. Sit res temporalis in usu, æterna in desiderio ; hæc ut in itinere, illa ut in termino. Quasi ex latere aspiciatur, quidquid in hoc mundo agitur. Ante nos autem tota mentis intentione spectemus illa, ad quæ tendimus. Nam & omnia retinendo relinquimus, si sic temporalia gerimus, ut tamen totâ mente ad æterna tendamus. Et hoc est, quod Apostolus suasit dicens : Reliquum est ;